2024/2298

10.10.2024 г.

РЕЗОЛЮЦИЯ (ЕС) 2024/2298 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

от 11 април 2024 година,

съдържаща забележките, които са неразделна част от решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване за финансовата 2022 година

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ,

— като взе предвид своето решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване за финансовата 2022 година,

— като взе предвид член 100 и приложение V към своя Правилник за дейността,

— като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A9-0097/2024),

А. като има предвид, че според отчета за приходите и разходите ([1]) на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване („Органа“) неговият окончателен бюджет за финансовата 2022 година възлиза на 34 571 120 EUR, което представлява увеличение с 5,27 % спрямо 2021 г.; като има предвид, че Органът се финансира чрез вноска от Съюза (12 932 000 EUR, представляващи 37,40 %) и чрез вноски от националните надзорни органи на държавите членки (21 076 120 EUR, представляващи 60,96 %);

Б. като има предвид, че в своя доклад относно годишните отчети на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване за финансовата 2022 година („доклада на Палатата“) Сметната палата („Палатата“) заявява, че е получила достатъчна увереност, че годишните отчети на Органа са надеждни и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни;

Бюджетно и финансово управление

1. отбелязва със задоволство, че усилията за контрол на бюджета през финансовата 2022 година са довели до степен на изпълнение на бюджета от 99,46 %, което представлява намаление с 0,52 % спрямо 2021 г.; отбелязва обаче, че степента на изпълнение за бюджетните кредити за плащания е 92,07 %, което представлява увеличение с 12,95 % спрямо 2021 г.;

Резултати от дейността

2. отбелязва, че Органът използва определени мерки, като ключови показатели за резултатите от дейността, за да прави оценка на добавената стойност, осигурявана от неговите дейности, и други мерки, за да подобри управлението на своя бюджет; отбелязва, че през 2022 г. Органът е определил 17 стратегически цели за резултатите в своите седем основни области на дейност; отбелязва със задоволство, че Органът е постигнал или надхвърлил 15 от тези цели, докато другите две цели са счетени за неприложими за целите на докладването поради зависимостта им от законодателния график на акта за оперативната устойчивост на цифровите технологии (DORA) и технологични смущения;

3. отбелязва, че 342 продукта и услуги, представляващи 91 % от общия брой, са били доставени своевременно от Органа, като други 20 продукта и услуги са претърпели незначителни закъснения, а 13 не са били осъществени, често в резултат на зависимост от сроковете на законодателните решения, например прегледа на директивата „Платежоспособност II“, или от технологичното развитие на пазара и конкуриращи се приоритети; приветства Органа за увеличаването на неговото участие в изказвания от 167 през 2021 г. на 214 през 2022 г.;

4. признава многобройните постижения на Органа през 2022 г., който до голяма степен е изпълнил своите цели в областта на сближаването на надзора, защитата на потребителите и финансовата стабилност; отбелязва по-специално, че Органът е провел първия си стрес тест за климата на институция за професионално пенсионно осигуряване, за да добие представа за въздействието на екологичните рискове върху европейския сектор на професионалното пенсионно осигуряване, представил е на Комисията технически стандарти за изпълнение, определящи изискванията за надзорна отчетност и оповестяване съгласно директивата „Платежоспособност II“, публикувал е редица документи, доклади и насоки относно включването на рисковете за устойчивостта в управлението на риска на застрахователите, презастрахователите и професионалните пенсионни фондове и е осигурил принос и технически съвети на Европейския парламент и на Съвета по време на целия законодателен процес във връзка с Акта за изкуствения интелект и DORA;

([1]) ОВ C 38, 31.1.2023 г., стр. 78.

приветства Органа за различните му инициативи и действия в областта на цифровата трансформация в подкрепа на целите на стратегията на Съюза за цифровизиране на финансовите услуги, включително като допринася, заедно с няколко заинтересовани лица, като Европейския университетски институт, за създаването на Академията на ЕС в областта на надзора на цифровите финансови услуги;

5. отбелязва, че Органът е използвал за първи път редица правомощия и инструменти, предоставени му с регламента за неговото създаване (Регламента за ЕИОРА); отбелязва в този контекст, че през 2022 г. Органът е отправил препоръка към Националната банка на Словакия вследствие на заключенията на Органа, че нарушение на капиталовите изисквания, извършено от словашко застрахователно дружество, не е било разгледано по подходящ начин от надзорна гледна точка; отбелязва освен това със загриженост, че Органът е установил, че Националната банка на Словакия нарушава правото на Съюза, като в резултат на това Комисията е изготвила официално становище, изискващо от банката да предприеме необходимите действия за спазване на правото на Съюза, и че е проведено проучване въз основа на член 22 от Регламента за ЕИОРА; призовава Органа да информира органа по освобождаване от отговорност за последващите действия във връзка с това проучване и за резултатите от него;

6. отбелязва, че Органът е допринесъл за гарантиране на финансова стабилност и защита на потребителите чрез задълбочено наблюдение на пазарите и оценка на въздействието в новия контекст на непровокираното и незаконно нашествие на Русия в Украйна и постепенното затягане на паричната политика в отговор на рекордно високите темпове на инфлация в цяла Европа; приветства своевременното публикуване през 2022 г. на надзорна декларация относно инфлацията, с акцент върху начина, по който инфлацията влияе върху техническите резерви, инвестициите и капиталовите изисквания за платежоспособност;

7. отбелязва, че през септември 2022 г. Органът е утвърдил своята стратегия за периода 2023—2026 г., в която е определил стратегически приоритети, включително укрепване на издръжливостта и устойчивостта на секторите на застраховането и пенсионното осигуряване и осигуряване на силна и последователна защита на интересите на потребителите в целия Съюз;

Ефикасност и успехи

8. отбелязва, че европейските надзорни органи (ЕНО) координират работата си, споделят информация и се подкрепят взаимно в много области, както основни, така и поддържащи; приветства факта, че ЕНО обединиха усилията си по стратегически инициативи, като разработването на софтуерни приложения, мрежовата инфраструктура и консултантските услуги в областта на информационните технологии, например чрез ползването на едни и същи доставчици; отбелязва в този контекст, че стратегията на Органа за компютърни услуги в облак, одобрена през 2022 г., е разработена от Органа заедно с другите два ЕНО, други институции на Съюза и националните компетентни органи (НКО) и е насочена към предоставяне на по-самостоятелни, автоматизирани продукти на самообслужване, които да служат на експертите на Органа и на НКО;

9. приветства Органа за неговите инвестиции в проекти в областта на цифровата трансформация и за разпределянето на служители за работа по такива проекти, така че да се постигнат нови равнища на ефективност чрез автоматизиране и рационализиране на работните процеси, съкращаване на времето за предоставяне на пазара и подобряване на сътрудничеството в рамките на функциите и между тях, наред с другото; приветства в този контекст проектите на Органа, осъществени през 2022 г. и насочени към подобряване на капацитета за анализ на данни, за да се постигне целта за преобразуване на Органа в напълно цифрова, основана на данни организация;

10. отбелязва, че по отношение на ежедневните работни практики Органът е приложил редица мерки за повишаване на ефективността на разходите, като хибриден модел на работа, споделяне на бюра, както и съвременни решения за видеоконферентна връзка, чрез които е постигнато намаляване на служебните пътувания; отбелязва, че за да се запазят институционалните знания, експертният опит и ефективността при изпълнението на основните задачи, Органът допълнително е подобрил своята интегрирана система за управление на талантите, която осигурява възможност за стратегически съгласувани процеси в областта на човешките ресурси, по-добро набиране на кандидати и по-интензивно учене и развитие; приканва Органа да предостави на органа по освобождаване от отговорност данни и цифри относно въздействието на тази система;

11. отбелязва въз основа на доклада на Палатата, че Органът е сред агенциите, които имат корпоративен план за повишаване на енергийната ефективност и неутралността по отношение на климата на своите операции и които изготвят екологична декларация (напр. относно докладването относно въглеродния отпечатък) като част от своите годишни отчети за дейността; приветства освен това Органа за сертифицирането му по EMAS (Схема на Европейския съюз за управление по околна среда и одит) през 2022 г. с оглед на постигането на официална акредитация по EMAS през 2023 г.;

Политика относно персонала

12. отбелязва, че към 31 декември 2022 г. щатното разписание е изпълнено на 99 %, както през 2021 г., като са назначени 137 срочно наети служители от общо 138 длъжности за тази категория служители, разрешени съгласно бюджета на Съюза; отбелязва, че освен това през 2022 г. за Органа са работили 36 договорно наети служители и 24 командировани национални експерти;

13. отбелязва разпределението по пол, докладвано от Органа за 2022 г., с 15 мъже (65,20 %) и осем жени (34,80 %) на средна и висша ръководна длъжност и в Управителния съвет на Органа и 104 мъже (53,60 %) и 90 жени (46,40 %) сред служителите му като цяло; припомня, че е важно да се осигури баланс между половете, и призовава Органа да взема предвид това при бъдещо набиране и назначение на служители в рамките на висшето и средното си ръководство;

14. приветства факта, че през 2022 г. Органът е продължил да прилага стратегията за многообразие и приобщаване (приета през 2021 г.) и подробния си план за действие в съответствие с Хартата за многообразие на Мрежата на агенциите на ЕС чрез инициативи, които обхващат междусекторни мерки, като, наред с другото, сътрудничество с други институции, привличане и подбор на по-разнообразна работна сила, предотвратяване на дискриминацията, тормоза, съзнателни и несъзнателни предубеждения и мониторинг на данните, свързани с многообразието и приобщаването; отбелязва, че през 2022 г. е докладвано за един случай на предполагаем тормоз, но случаят е приключен без по-нататъшни действия, тъй като при осъществената предварителна оценка не са открити *prima facie* доказателства;

15. приветства ангажимента на Органа да насърчава и осигурява разнообразна и приобщаваща работна среда, която е съобразена също така с потребностите на хората с увреждания; отбелязва в този контекст, че през 2022 г. на вътрешния координатор и посланик на Органа по въпросите на уврежданията е било възложено по-нататъшно засилване и съсредоточаване на вниманието върху тази конкретна област, че е проведено специално проучване сред служителите и ръководството и че са предприети действия за повишаване на осведомеността;

16. отбелязва със задоволство, че Органът е продължил да бъде силно ангажиран с подобряването на благосъстоянието на служителите и равновесието между професионалния и личния живот, като са постигнати положителни резултати по отношение на ангажираността и удовлетвореността на служителите; отбелязва, че приоритетните области включват гъвкави схеми на работа, работа от разстояние, професионално ориентиране и професионално развитие през целия живот, програми за поддържане на добро здравословно състояние и ръководство, ориентирано към предоставянето на подкрепа;

Обществени поръчки

17. отбелязва констатацията в доклада на Палатата, че Органът е извършил плащания на обща стойност 25 607 EUR след края на срока на договора, чрез който Органът е възложил поръчка за телекомуникационни услуги за мобилна телефонна комуникация за период от четири години (2017—2021 г.); отбелязва заключението на Палатата, че тези плащания са нередовни; отбелязва освен това констатацията на Палатата, че изменение на този договор, подписано през април 2022 г., е направено в нарушение на точка 1.1 от приложение I към Финансовия регламент;

18. припомня въз основа на годишния доклад на Палатата относно агенциите на Съюза за 2021 г. забележката относно неправомерно платена от Органа сума в размер на 288 125 EUR във връзка с договора за наем на неговите помещения; отбелязва в този контекст въз основа на доклада на Органа относно мерките, предприети с оглед на препоръките на органа по освобождаване от отговорност (освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за 2021 г.), позицията на Органа, че неспазването на договорните задължения е щяло да има отрицателни правни последици и последици за репутацията на Органа; отбелязва въз основа на доклада на Палатата, че тази констатация е все още „неприключена“; призовава Органа да положи всички необходими усилия при започването на процедурата за възлагане на обществена поръчка за нов договор за наем, за да се предотврати конфликт между задълженията, наложени от споразумението за наем, и съответните разпоредби на Финансовия регламент;

Предотвратяване и управление на конфликти на интереси и прозрачност

19. приветства факта, че в съответствие с правните изисквания на Органа автобиографиите на членовете на Съвета на надзорниците и на Управителния съвет на Органа, автобиографиите на председателя и на изпълнителния директор на Органа и кратките автобиографии на ръководителите на отдели на Органа са публикувани на уебсайта на Органа; отбелязва, че отделните декларации за интереси и декларациите за намерение са публично достъпни за всеки член на Управителния съвет, всеки член на Съвета на надзорниците и на висшето ръководство на Органа; приветства освен това публикуването на уебсайта на Органа на информация за срещите на служители с лобисти;

20. приветства факта, че през 2022 г. Органът е подсилил своите етични правила за служителите и за лицата, които не са служители, като по този начин е предприел действия във връзка с констатациите на Палатата от доклада на Палатата относно годишните отчети на Органа за 2021 г. си е поставил за цел да запази безпристрастното, обективно и независимо вземане на решения и бързо да установява и да се справя с всички възможни конфликти на интереси; отбелязва във връзка с това преразглеждането на Процедурния правилник на Органа, приемането на политиката относно независимостта и процесите на вземане на решения с цел избягване на конфликти на интереси за лица, които не са служители, одобряването на преразгледаното решение относно оценката на председателя и на изпълнителния директор и приемането на преразгледани етични правила на Органа за служителите;

21. отбелязва по отношение на подаването на сигнали за нередности, че през 2022 г. един служител е изразил загриженост относно потенциален случай на нередности и че Органът е разгледал въпроса в съответствие с приложимите правила; отбелязва в този контекст, че Органът е информирал незабавно Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и че OLAF е извършила оценка, с която е отхвърлила случая на основание, че няма достатъчно съмнения за започване на разследване;

22. приветства факта, че през юли 2022 г. Съветът на надзорниците на Органа е преразгледал своя процедурен правилник в отговор на констатацията на Палатата относно присъствието на членове на Съвета на надзорниците в ситуация на конфликт на интереси по време на обсъждане и гласуване; отбелязва освен това, че през декември 2022 г. Управителният съвет на Органа е одобрил преразгледано решение относно оценката на председателя и на изпълнителния директор, в съответствие с констатациите на Палатата;

Вътрешен контрол

23. отбелязва, че през 2022 г. Органът е извършил годишната оценка на своята рамка за вътрешен контрол, като е заключил, че всички компоненти и принципи са изпълнени и функционират според предвиденото, като са необходими някои подобрения вследствие на установена нередност с умерена същественост;

24. отбелязва, че през 2022 г. Службата за вътрешен одит е изготвила доклад относно извършения през 2021 г. одит на мерките за намеса на Органа („EIOPA Intervention Measures“), насочен към НКО и пазарните оператори в секторите на застраховането и професионалното пенсионно осигуряване в Съюза; отбелязва освен това, че комитетът на Органа за контрол на качеството е публикувал доклад за преглед на поуките от сътрудничеството и взаимодействието между Органа и НКО по време на пандемията от COVID-19 („Lessons learned from the cooperation and interaction between EIOPA and the NCAs during the COVID-19 pandemic“); призовава Органа да информира органа по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на препоръките, отправени от Службата за вътрешен одит и комитета за контрол на качеството;

25. отбелязва със задоволство, че през 2022 г. Органът е установил, наблюдавал и предприел мерки за смекчаване на последиците от рисковете по отношение на липсата на достатъчен капацитет за изпълнение на нови правомощия и задачи, докато същевременно се изпълняват съществуващите ангажименти, липсата на квалифициран персонал с необходимата компетентност поради проблеми, свързани с привлекателността и набирането на служители, и заплахите за киберсигурността и непрекъснатостта на дейността;

26. отбелязва, че през 2022 г. Органът е продължил да изпълнява останалите препоръки от одита на инструментите за надзор в областта на защитата на потребителите за периода 2019—2020 г. („Oversight Tools in the Consumer Protection Area“ (2019-2020)); отбелязва освен това, че в резултат на този одит са отправени четири препоръки, които са били взети под внимание, така че две препоръки са били официално приключени от Службата за вътрешен одит през ноември 2021 г., а две препоръки са били официално приключени през юни 2022 г.;

Други коментари

27. отбелязва, че през 2022 г. Органът, заедно с другите ЕНО, е отправил предупреждения към потребителите във връзка с високорисковите и спекулативните дейности, свързани с редица криптоактиви;

28. отбелязва въз основа на отговорите на Органа на въпросите на органа по освобождаване от отговорност, че понастоящем Органът ползва инструментите на Комисията за електронни обществени поръчки (електронни обществени поръчки, електронно подаване на оферти, електронно фактуриране) и че междувременно е въведен (от юли 2023 г.) инструментът за управление на обществените поръчки (PPMT); приветства факта, че процедурите на EIOPA за възлагане на обществени поръчки включват изисквания за критерии за екологосъобразни обществени поръчки, когато това е възможно, и че оферентите на EIOPA трябва да подпишат клетвена декларация относно спазването на свързаните с околната среда и социалните задължения, наред с другото;

29. отбелязва, че през 2022 г. Органът е публикувал резултатите от своята работа под формата на доклади, на своя уебсайт и в социалните медии, като повечето от докладите са придружени от съобщение за медиите; приветства факта, че в някои случаи докладите са придружени и от резюмета, кратки клипове в социалните медии или кратки интервюта, за да се обясни съдържанието по по-опростен начин;

30. по отношение на други забележки, придружаващи решението за освобождаване от отговорност, които имат хоризонтален характер, препраща към своята резолюция от 11 април 2024 г. ([2]) относно резултатите от дейността, финансовото управление и контрола на агенциите.

([2]) Приети текстове, P9_TA(2024)0280.